

Nieuws

Maatjes die zichzelf overbodig maken

11 MEI 2006

Het Twentse maatjesproject VOC Tandem koppelt mensen in een sociaal isolement aan een vrijwilliger, om verdere vereenzaming te voorkomen of sociaal isolement te doorbreken. 'De deelnemer zit voorop en de vrijwilliger fietst mee.'

VOC staat voor Vrijwillig Ondersteunend Contact en Tandem verwijst naar de combinatie van het maatje en de cliënt. 'Wij zijn het enige maatjesproject in Nederland dat breed gericht is op sociaal isolement', legt coördinator Jacqueline Kremer-Duzijn de filosofie van het project uit. 'Om wat voor reden dan ook. Andere maatjes projecten zijn gericht op specifieke doelgroepen, zoals mensen met psychiatrische problemen, of het zijn buddygroepen.'

VOC Tandem ondersteunt daarom zowel minderjarige asielzoekers, als mensen die met rouw en verlies worden geconfronteerd, chronische zieken, verslaafden, ex-gedetineerden, thuislozen, psychiatrische patiënten en vrouwen die gevlucht zijn naar een anoniem adres.

Ondersteunend contact

De maatjes van VOC Tandem ondernemen met de cliënten activiteiten die gericht zijn op het leggen van sociale contacten. Het doel is iemand een duwtje in de rug te geven, zodat hij binnen een jaar weer genoeg contacten heeft en alleen verder kan. Daarvoor ontmoeten vrijwilliger en de cliënt elkaar eens in de week, zo'n twee tot vier uur.

Jacqueline Kremer: 'Het kan zijn dat je met de cliënt in de voortuin de plantjes gaat wieden, zodat je weer 'hallo' zegt tegen de burens. Je kunt ook samen naar de markt gaan, naar het buurthuis, een sportclub zoeken of de stad verkennen. De eerste paar keer ontmoeten maatje en cliënt elkaar gewoon thuis, omdat het vaak heel moeilijk is voor een geïsoleerd iemand om weer naar buiten te gaan.'

Het aanbod van VOC Tandem gaat verder dan vriendschappelijk huisbezoek, legt Kremer uit. 'Het is ondersteunend contact. Het maatje probeert zichzelf overbodig te maken. De deelnemer geeft aan wat hij of zij wil en de vrijwilliger ondersteunt daarbij. Het is een duwtje in de rug.'

Uniek

In 1998 ontstond VOC Tandem vanuit een samenwerking van [Tactus Verslavingszorg](#), [Carint Thuiszorg](#), [Humanitas](#), [Adhesie GGZ](#), de maatschappelijke opvang en de Telefonische Hulpdienst. 'Zij signaleerden dat er bij veel cliënten behoefte was aan direct contact buiten telefonisch ondersteuning.' Begin 2005 werd het project onderdeel van Humanitas en daarmee een reguliere voorziening betaald door de gemeenten. Uniek aan VOC Tandem Twente is de wijze van financiering: 'no cure, no pay'. Gemeenten betalen voor het aantal koppelingen van maatje en cliënt. In 2000 ging ook in de Gelderse Achterhoek een VOC Tandem-project van start.

Het project bereikt de doelgroep via een netwerk van in de hulpverlening en vrijwilligerswerk. 'Mensen melden zich zelf aan omdat ze over ons hebben gelezen of gehoord. Of ze worden doorverwezen via een vrijwilligersorganisatie, de thuiszorg of het maatschappelijk werk. Wij

zeggen altijd dat we het liever hebben dat de deelnemers zichzelf aanmelden. Dan weten we of de deelnemer zelf ook echt gemotiveerd is om gekoppeld te worden.'

Resultaten

Het maatjesproject levert goede resultaten op, zegt Kremer. 'Bijvoorbeeld iemand die chronisch ziek is en voor het eerst sinds tijden weer buiten de deur actief wordt als vrijwilliger. Of iemand die na verloop van tijd zich in gaat zetten voor de MS-vereniging. We hebben ook wel mensen die we doorverwijzen naar een andere vrijwilligersorganisatie omdat ze er behoefte aan hebben dat er jarenlang iemand bij hen op bezoek komt. Je ziet ook dat vrijwilliger en deelnemer vriendschappelijk verder gaan.'

In Twente heeft VOC Tandem zo'n 120 vrijwilligers, die per jaar zo'n 160 koppels vormen. De vrijwilligers komen met het maatjesproject in contact door een actief pr-beleid en krijgen een grondige begeleiding. 'We koppelen op maat, we zetten niet zomaar vrijwilligers naast willekeurige deelnemers, we kijken eerst of ze bij elkaar passen.'

Breed inzetbaar

Het grote voordeel van de breed inzetbare methodiek is dat VOC Tandem makkelijk kan inspelen op nieuwe doelgroepen. Voorbeelden daarvan zijn de ondersteuning van alleenstaande minderjarige asielzoekers of vrouwen die gevlucht zijn naar een anoniem adres. Dat maakte het makkelijk voor VOC Tandem om het project 'Persoonlijke ondersteuning allochtone vrouwen en meisjes' over te nemen, vertelt Kremer. 'Daardoor hebben we nu 25 vrijwilligsters van allochtone afkomst. Die spreken ook een tweede taal en worden gekoppeld aan allochtone vrouwen. Aan hen bieden ze ook ondersteuning bij de opvoeding of vragen rondom administratie.'

Een voorbeeld van een nieuwe samenwerking is de gezamenlijke aanpak van het Twentse Meldpunt voor ex-gedetineerden, opgericht door Tactus Verslavingszorg, [Humanitas Onder Dak](#) en de [instelling voor begeleid wonen RIBW](#). Jacqueline Kremer: 'Als een gedetineerde korter dan vier maanden gevangen heeft gezeten en teruggaat naar zijn woonplaats, kan het Meldpunt VOC Tandem inschakelen. Als de gedetineerde vrijkomt, staat hij er niet alleen voor, maar heeft meteen ook een maatje achter zich.'

VOC Tandem Twente
Waarbekenweg 15b
7552 BC Hengelo (ov)
tel: 074 2437733
email: voctandem@hetnet.nl